

ОРГАНІЗАЦІЙНО-РОЗПОРЯДЧІ ДОКУМЕНТИ З ПИТАНЬ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІНСТРУКЦІЯ ДЛЯ ХІМІЧНОЇ ЛАБОРАТОРІЇ

Анатолій Рожков,
експерт із питань пожежної безпеки

Завершуючи публікацію організаційно-розпорядчих документів з питань пожежної безпеки, що мають бути на кожному сільгоспідприємстві, далі пропонуємо зразок інструкції для хімічної лабораторії. Такі лабораторії працюють на багатьох сільгоспідприємствах та виконують важливі функції. Зокрема, вони можуть проводити лабораторні дослідження ґрунту, продукції тваринного та рослинного походження, кормів, води, здійснювати агрономічний супровід, проводити санітарно-гігієнічні дослідження, лабораторну діагностику хвороб тварин та птиці тощо. На підставі таких даних сільгоспідприємство може планувати рівень рентабельності вирощування сільгосппродукції та сільгосптварин; складати плани польових робіт, систем захисту і живлення рослин сільськогосподарського використання тощо.

Зразок

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ТОВ «УРОЖАЙ»

Якименко В.В.

“ ___ ” _____ 2021 р.

ІНСТРУКЦІЯ про заходи пожежної безпеки в хімічній лабораторії

1. Галузь застосування

1.1. Ця Інструкція поширюється на всі приміщення хімічної лабораторії ТОВ «УРОЖАЙ», встановлює вимоги пожежної безпеки, порядок дій у разі виникнення пожежі в приміщеннях хімічної лабораторії та є обов'язковою для вивчення й виконання відповідальним за пожежну безпеку, працівниками, всіма особами, які перебувають у приміщеннях лабораторії.

2. Вимоги пожежної безпеки

2.1. Будь-які перепланування, зміни функціонального призначення приміщень здійснювати тільки за наявності проектної документації, яка пройшла попередню експертизу на відповідність нормативно-правовим актам з питань пожежної безпеки з позитивним результатом в органах державного пожежного нагляду.

2.2. В усіх, незалежно від призначення, приміщеннях, які після закінчення роботи замикаються і не контролюються черговим персоналом, з усіх електроустановок та електроприладів, а також з мереж їх живлення повинна бути відключена напруга (за винятком чергового освітлення, протипожежних та охоронних установок, а також електроустановок, що за вимогами технології працюють цілодобово).

2.3. Шляхи евакуації, що не мають природного освітлення, у разі наявності людей повинні постійно освітлюватися електричним світлом.

2.4. Електрощити, групові електрощитки повинні бути оснащені схемами підключення споживачів.

вачів з пояснювальними написами і вказаним значенням номінального струму апарата захисту (плавкої вставки).

2.5. Встановлення на горючі основи (конструкції) електророзеток, вимикачів, перемикачів та інших подібних апаратів допускається тільки з підкладанням під них суцільного негорючого матеріалу, що виступає за габарити апарата не менше ніж на 0,01 м.

2.6. Відповідно до ДСТУ Б В.1.1-36:2016 «Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою» приміщення хімічної лабораторії за пожежною небезпекою належать до категорії **В**.

2.7. Припливно-витяжна вентиляція в усіх приміщеннях лабораторії вмикається за 5 хвилин до початку робочого дня й вимикається після закінчення роботи. Відповідальний за правильну експлуатацію вентиляційних систем зобов'язаний систематично (за графіком) перевіряти за допомогою спеціальних приладів ефективність їхнього функціонування. Роботи з високотоксичними та радіоактивними речовинами можуть проводитися лише за умови вентиляції, що працює.

2.8. Користуватися витяжними шафами з розбитим склом або несправною вентиляцією, а також шафами, в яких є речовини, матеріали та устаткування, що не мають стосунку до виконуваних операцій, забороняється.

2.9. Витяжні шафи, в яких проводяться такі роботи, повинні мати верхні та нижні відсмоктувачі, а також бортики, що запобігають стіканню рідини на підлогу.

2.10. Установлення й перестановка витяжних шаф не можуть проводитися без дозволу адміністрації. Не допускається, щоб витяжна шафа встановлювалася безпосередньо біля дверей.

2.11. Робочі столи та витяжні шафи, призначені для роботи з відкритим вогнем і пожежовибухонебезпечними речовинами, мають бути всуціль покриті негорючим матеріалом, а у разі роботи з кислотами й лугами – антикорозійним матеріалом, і мати бортики.

2.12. Легкозаймисті й горючі рідини (ЛЗР і ГР) належить зберігати в лабораторіях чітко за асортиментом у металевих ящиках і шафах. Кожну речовину слід приймати в кількості, не більшій за змінну потребу. Не допускається спільне зберігання речовин, хімічна взаємодія яких може призвести до пожежі або вибуху.

2.13. Відпрацьовані ЛЗР і ГР слід збирати у спеціальну герметичну тару, яка наприкінці роботи видаляється з приміщення для регенерації або утилізації.

2.14. Посудини, в яких проводилися роботи з ЛЗР і ГР, після завершення досліджень мають негайно промиватися пожежобезпечними речовинами.

2.15. У разі нагрівання ЛЗР об'ємом більше 0,5 л необхідно ставити під прилад кювету такої самої або більшої ємності.

2.16. Для запобігання розливанню рідин і в разі аварії забороняється виливати ЛЗР і ГР у каналізацію.

2.17. У випадку розлиття ЛЗР це місце необхідно негайно засипати піском. Забруднений пісок збирають лопатою або совком. Застосування сталевих лопат і совків забороняється.

2.18. Забороняється працювати з лужними металами в приміщеннях із високою вологістю та допускати їх контакт із водою, хлоровмісними органічними сполуками й твердим діоксидом вуглецю.

2.19. Для запобігання накопиченню зарядів статичної електрики на обладнанні, а також на людях мають передбачатися такі заходи захисту:

— відведення зарядів статичної електрики шляхом заземлення металевих частин апаратів, установок, обладнання, комунікацій і ємностей, на яких вони можуть накопичуватися. Заземлювальні пристрої мають відповідати вимогам ПУЕ та ПБЕ;

— загальне й місцеве зволоження повітря до 70% відносної вологості та вище в небезпечних місцях приміщень або зволоження поверхні електролізуючого матеріалу;

— заповнення апаратів, ємностей, закритих транспортних пристроїв та іншого обладнання інертним газом, переважно азотом;

— улаштування підлоги з підвищеною електропровідністю та електропровідних заземлених зон для зняття зарядів статичної електрики, що накопичуються на людях;

— застосування ліжок зі струмопровідного матеріалу і заземлювання їх під час розливання рідин-діелектриків у скляні та інші посудини з ізолювальних матеріалів;

— заземлювання мідним дротом або пластиною гумових шлангів із металевими наконечниками, призначених для наливання ЛЗР і ГР у бочки, баки, бутлі та інші ємності. Наконечники шлангів мають бути виготовлені з кольорового металу, що не утворює іскор.

2.20. У разі появи в приміщенні запаху газу слід: негайно припинити користування газовими пальниками та приладами; не запалювати вогню; не вмикати електроприладів; не користуватись електродзвінками; перевірити, чи закриті всі крани в газових пальниках і газових приладах; негайно повідомити відповідального за газове господарство, провітрити приміщення.

2.21. Забороняється застосовувати вогонь для виявлення витікання газу з газопроводів і приладів, а також користуватись несправними газовими пальниками та приладами, газопроводами та арматурою.

2.22. Евакуаційні шляхи та виходи завжди утримувати вільними, нічим не захарашченими.

2.23. Завідувач лабораторії наприкінці робочого дня зобов'язаний особисто пересвідчитись у пожежобезпечності приміщень хімічної лабораторії, вимкнути всі струмоприймачі та замкнути вхідні двері на замок.

Відповідальний за пожежну безпеку приміщень хімічної лабораторії –

(прізвище, ініціали)

3. Обов'язки та дії працівників у разі пожежі

3.1. У разі виявлення пожежі (ознак горіння) кожен працівник лабораторії зобов'язаний:

- негайно повідомити про це оперативно-рятувальну службу цивільного захисту (номер телефону для виклику – **101**), вказати при цьому адресу, кількість поверхів, місце виникнення пожежі, наявність людей, а також своє прізвище.

ПРИКЛАД ПОВІДОМЛЕННЯ:

«Селище Макіївка, вул. Київська, 7, триповерхова адміністративна будівля ТОВ «УРОЖАЙ». Пожежа на першому поверсі у приміщенні лабораторії. Сильне задимлення. У будівлі є люди. Повідомив Зінченко.»;

- повідомити про пожежу керівництво ТОВ «УРОЖАЙ», а також охорону;
- організувати евакуацію людей і матеріальних цінностей;
- вимкнути струмоприймачі та вентиляцію;
- розпочати (у разі невеликих розмірів загоряння та відсутності загроз здоров'ю та життю) гасіння пожежі наявними первинними засобами пожежогасіння;
- у разі необхідності викликати інші аварійно-рятувальні служби;
- організувати зустріч підрозділів оперативно-рятувальної служби та надати їм допомогу під час гасіння пожежі.

3.2. Посадова особа ТОВ «УРОЖАЙ», що прибула на місце пожежі, зобов'язана:

- перевірити, чи викликана оперативно-рятувальна служба цивільного захисту (продублювати повідомлення), довести подію до відома власника підприємства;

- у разі загрози життю людей негайно організувати їх рятування (евакуацію), використовуючи для цього наявні сили й засоби;
- видалити за межі небезпечної зони всіх працівників, не пов'язаних з ліквідуванням пожежі;
- припинити роботи у приміщеннях лабораторії, крім робіт, пов'язаних із заходами щодо ліквідування пожежі;
- здійснити в разі необхідності відключення електроенергії (за винятком систем протипожежного захисту), зупинення пристроїв, агрегатів, апаратів, зупинення систем вентиляції в аварійному та суміжних з ним приміщеннях, що сприяють запобіганню розвитку пожежі та задимленню будинку;
- перевірити включення оповіщення людей про пожежу, систем протипожежного захисту;
- організувати зустріч підрозділів оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, надати їм допомогу у виборі найкоротшого шляху для під'їзду до осередку пожежі та в установці техніки на зовнішні джерела водопостачання;
- одночасно з гасінням пожежі організувати евакуацію і захист матеріальних цінностей;
- забезпечити дотримання безпеки праці працівниками, які беруть участь у гасінні пожежі.

3.3. З прибуттям на пожежу пожежно-рятувальних підрозділів повинен бути забезпечений безперешкодний доступ їх на територію об'єкта, за винятком випадків, коли чинним законодавством встановлений особливий порядок допуску.

3.4. Після прибуття пожежно-рятувальних підрозділів адміністрація та інженерно-технічний персонал зобов'язані брати участь у консультуванні керівника гасіння пожежі з приводу конструктивних і технологічних особливостей об'єкта, де виникла пожежа, прилеглих будівель та пристроїв, організувати залучення сил та засобів об'єкта до вжиття необхідних заходів, пов'язаних із ліквідацією пожежі та попередженням її поширення.

РОЗРОБЛЕНО

« _____ » _____ 2021 р.

ЖУРНАЛ «АГРОПРО» – НАДІЙНИЙ ПАРТНЕР АГРАРНОГО БІЗНЕСУ

7 причин передплатити журнал «АгроПРО»

1. Це єдине в Україні практичне видання для власників і керівників малого та середнього агробізнесу.
2. З нами співпрацюють найкращі фахівці України в галузі права, економіки та оподаткування.
3. На сторінках журналу висвітлюються всі актуальні питання, що можуть зацікавити керівників сільськогосподарських підприємств і фермерських господарств.
4. У кожному номері журналу аргументовані рекомендації, як у межах законодавчого поля заощаджувати кошти для подальшого розвитку бізнесу.
5. Ми публікуємо поради адвокатів щодо захисту бізнесу та відстоювання своєї точки зору перед контролюючими органами.
6. «Просто про складне» – консультації та відповіді на запитання, викладені аргументовано, в доступній і зрозумілій формі.

І найголовніше!

7. У читачів журналу «АгроПРО» збільшуються фінансові ресурси.